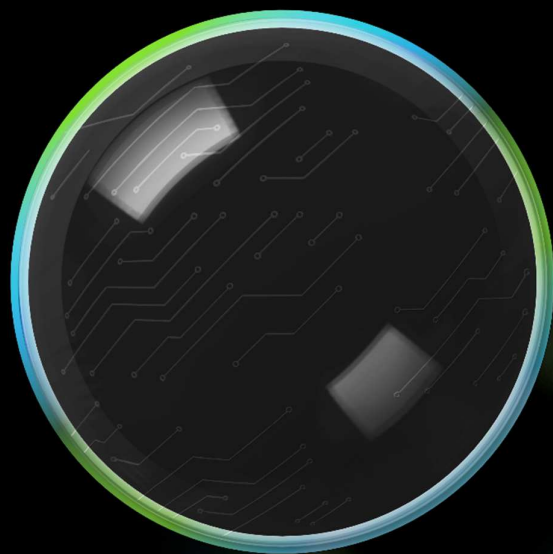

Deloitte.

Izveštaj o transparentnosti za 2024. godinu

Deloitte d.o.o. Beograd

Datum izdavanja: 6. mart 2025. godine

Sadržaj

Poruka rukovodstva Deloitte d.o.o. Beograd	2
Mreža Deloitte	3
Deloitte-ove usluge revizije i uveravanja: bezrezervno služimo javnom interesu	6
Eksterna i interna kontrola kvaliteta	21
Nezavisnost, etika, i dodatna obelodanjivanja	23
Prilozi	27
Prilog A Društva za reviziju iz država članica EU i EEP	28
Prilog B Finansijske informacije	30
Prilog C Društva od javnog interesa	31

Poruka rukovodstva Deloitte d.o.o. Beograd¹

Izveštaj o transparentnosti za 2024. godinu Društva za reviziju Deloitte d.o.o. Beograd sadrži informacije o našoj strukturi, upravljanju i pristupu pružanju najkvalitetnijih usluga revizije i uveravanja. Ovaj izveštaj izdajemo jednom godišnje da bismo predstavili aktuelnu poslovnu praksu i procese i obelodanili podatke u skladu sa zahtevima Zakona o reviziji Republike Srbije (Sl. glasnik RS br. 73/2019) i Pravilnika o kriterijumima za obavljanje revizije finansijskih izveštaja izdavalaca javnih društava (Sl. glasnik RS, br. 77/2022 i 93/2022).

Naš izveštaj o transparentnosti za 2024. godinu odraz je još jedne godine značajnih događaja i promena. U uslovima rastućih zahteva poslovanja i celog društva, sve bržih promena propisa i razvoja tehnologije, naša odgovornost je da te promene predviđamo i naznačimo put napretka. Od makroekonomskih faktora do održivosti i generativne veštačke inteligencije (GenAI), pitanja i problemi sa kojima se suočavaju poslovne kompanije su upravo ona pitanja na koja naša struka treba da odgovori jasno, obezbeđujući informisanost, znanje i poverenje.

Značaj naše uloge u zaštiti zajednice investitora je porastao pred svim ovim izazovima. Ipak bez obzira na to, pružanje usluga revizije i uveravanja sa integritetom i istovremeno etičko ponašanje uvek su bili i ostaće naš glavni prioritet. Ponosimo se našom kulturom čiji je moto „kvalitet pre svega” i našom posvećenošću profesionalnoj izvrsnosti u ostvarenju cilja da ojačamo poverenje u i povećamo transparentnost tržišta kapitala.

Da bismo taj cilj postigli, oslanjamo se na naše zaposlene, zajedničke vrednosti, kulturu i najsavremeniju vrhunsku tehnologiju, koji svi međusobno povezani kroz naše kontrole i procese zajednički doprinose ostvarivanju rezultata visokog kvaliteta. U isto vreme, podstičemo različitost i inkluziju i smatramo da svi naši zaposleni treba da se osećaju slobodnim i dobrodošlim, da imaju dovoljno prostora, mogućnosti i sigurnosti da ostvare svoj puni potencijal.

U svom radu pridržavamo se najviših standarda nezavisnosti, integriteta i profesionalne objektivnosti. Prihvatamo svoju odgovornost prema klijentima, zajednici, tržištima kapitala i odgovornost jednih prema drugima u našoj organizaciji, i neprestano ćemo nastojati da održimo najviše standarde kvaliteta u svakom aspektu našeg posla.

Olivera Andrijašević
Rukovodeći partner/Direktor društva
Društvo za reviziju Deloitte d.o.o. Beograd

Olivera Andrijašević
Partner i direktor društva

¹ U ovom Izveštaju termini "Deloitte, mi, nas, nama i naš" odnose se na jedno ili više lica u sastavu Deloitte Touche Tohmatsu Limited, društava članova ove mreže, i njihovih povezanih lica. Za više informacija o Mreži Deloitte, vidite stranu 3 ili [About the network \(deloitte.com\)](https://www.deloitte.com/about-the-network).

Mreža Deloitte

Deloitte Srbija: Organizacija i struktura vlasništva društva za reviziju

Društvo za reviziju Deloitte d.o.o. Beograd deo je mreže Deloitte preko regionalne organizacije Deloitte Central Europe Holdings Limited, društva člana Deloitte Touche Tohmatsu Limited. Deloitte Central Europe Holdings Limited je, zajedno sa kompanijama Deloitte Francuska, Deloitte Nemačka, Deloitte Luksemburg, Deloitte Austrija, Deloitte Portugal i Deloitte Turska, vlasnik kapitala društva Deloitte DCE GmbH („DCE“), koje je takođe član Deloitte Touche Tohmatsu Limited. Cilj društva DCE je unapređenje saradnje između njegovih vlasnika kao članova globalne mreže Deloitte-a. DCE ne pruža profesionalne usluge klijentima niti se bavi komercijalnim aktivnostima.

Društvo za reviziju Deloitte d.o.o. Beograd naziva se dalje u ovom Izveštaju „Deloitte Srbija“. Deloitte Centralna Evropa je regionalna organizacija pravnih subjekata pod okriljem Deloitte Central Europe Holdings Limited a naziva se dalje u ovom Izveštaju „Deloitte Centralna Evropa“. Deloitte Central Europe Holdings Limited nosilac je prava da posluje i pruža profesionalne usluge pod imenom „Deloitte“, koje se koristi i za sva društva članove u okviru svoje teritorije, uključujući i Deloitte Srbija. Deloitte Srbija je društvo ovlašćeno i registrovano za obavljanje revizije finansijskih izveštaja u Republici Srbiji.

Deloitte Srbija (matični broj: 07770413), društvo osnovano u skladu sa zakonima Republike Srbije, posluje u pravnoj formi društva sa ograničenom odgovornošću, sa sedištem na adresi , Španskih boraca 3, zgrada B, V sprat, 11070 Beograd (Novi Beograd). Osnovano je dana 4. novembra 1991. godine a upisano u Registar privrednih subjekata koji vodi Agencija za privredne registre Republike Srbije - Rešenje br. BD. 4290/2005 od 30. maja 2005. godine. Društvo je uključeno u Registar preduzeća za reviziju Ministarstva finansija Republike Srbije, i poseduje Rešenje o izdavanju dozvole za rad Ministarstva finansija Republike Srbije broj 401-00-1790/2014-16 od dana 7. jula 2014. godine.

Vlasnička struktura Deloitte-a Srbija je sledeća:

1. **Deloitte Central Europe Holdings Limited**, privredno društvo osnovano u skladu sa propisima Republike Kipar, upisano u registar pod brojem HE 84799 Ministarstva za privredu, industriju i turizam države Kipar, sa registrovanim sedištem na adresi Ulica Lampousas 1, P.C. 1095, Nikozija, Republika Kipar –vlasnik 48.911257590000% udela;
2. **DELOITTE REVIZIJA D.O.O.**, privredno društvo osnovano u skladu sa propisima Republike Slovenije, upisano u registar privrednih društava pod brojem 1647105000, sa registrovanim sedištem na adresi Dunajska cesta 165, Ljubljana, Republika Slovenija – vlasnik 51.000563236000% udela;
3. **Olivera Andrijašević**, licencirani ovlašćeni revizor –vlasnik 0.088179174000% udela.

Deloitte Srbija ima vlasnički udeo u sledećim pravnim licima, koja obavljaju delatnost revizije na teritoriji Crne Gore i Republike Severne Makedonije:

1. Deloitte d.o.o. Podgorica, sa sedištem u Ulici Cetinjska broj 11, sedmi sprat, Podgorica, Crna Gora – vlasnik 40% udela; i
2. Deloitte d.o.o. Skopje, sa sedištem u Bulevaru Sv. Kliment Ohridski br. 52, apartman 11, 1000 , Skoplje, Republika Severna Makedonija – vlasnik 25% udela.

Opis mreže

Mreža Deloitte

Mreža Deloitte (takođe se naziva Organizacija Deloitte) je DTTL, globalna mreža međusobno povezanih društava članova DTTL i njihovih povezanih lica, koji svoje poslovanje obavljaju u više od 150 zemalja i teritorija širom sveta. Ova samostalna i nezavisna društva članovi posluju pod zajedničkim brendom.

Deloitte Touche Tohmatsu Limited („DTTL” ili „Globalna organizacija Deloitte”)

Deloitte Touche Tohmatsu Limited je privatno privredno društvo čija je odgovornost ograničena garancijom članova, osnovano u skladu sa pravnim sistemom Engleske i Velsa. DTTL ima ulogu koordinatora za svoja društva članove i njihova povezana lica i uspostavlja politike i protokole u cilju održavanja dosledno visokog kvaliteta usluga, profesionalnog ponašanja i poslovanja u čitavoj mreži Deloitte. DTTL ne pruža usluge klijentima niti usmerava, upravlja ili kontroliše svoja društva članove kao ni njihova povezana lica.

„Deloitte” je brend pod kojim blizu 460,000 posvećenih stručnjaka i profesionalnog osoblja u samostalnim društvima članovima mreže (ili njihovim povezanim licima) širom sveta saraduju u cilju pružanja usluga revizije i uveravanja, poslovnog, finansijskog, poreskog i pravnog konsaltinga, konsaltinga u upravljanju rizicima i srodnih usluga odabranim klijentima. Ova društva su članovi DTTL. DTTL, i sva društva članovi i njihova povezana lica čine Organizaciju Deloitte. Svako društvo član DTTL i/ili njegova povezana lica pružaju usluge u određenoj geografskoj oblasti i podležu zakonima i propisima struke zemlje ili zemalja u kojima posluju. Svako društvo član DTTL organizovano je u skladu sa zakonima, propisima i uobičajenom praksom države u kojoj je osnovano i u kojoj posluje, i može osigurati pružanje profesionalnih usluga na svojim teritorijama preko svojih povezanih lica. Ne pruža svako društvo član DTTL sve usluge, kao ni njegova povezana lica, a može se desiti da neke usluge nisu dostupne klijentima revizije prema pravilima i propisima koji se odnose na revizorske firme. DTTL, i svako društvo član DTTL, kao i svako od njihovih povezanih lica, predstavljaju zasebne i samostalne pravne subjekte, koji jedni prema drugima ne mogu biti obavezani u odnosu na treća lica, već odgovoraju samo za svoje činjenje i propuste, a ne i za postupke ostalih članova. Organizacija Deloitte je globalna mreža nezavisnih društava članova, a ne partnerska organizacija ili jedinstvena poslovna kompanija. DTTL ne pruža usluge klijentima.

Deloitte Srbija: Upravljačka struktura – rukovodstvo u akciji

Društvom, u skladu sa odredbama Zakona o privrednim društvima („Sl. glasnik RS”, br. 36/2011, 99/2011, 83/2014 - dr. zakon i 5/2015, 44/2018, 95/2018, 91/2019 i 109/2021), upravlja Skupština koju čine svi članovi društva.

Deloitte Srbija ima pet direktora imenovanih od strane Skupštine društva na neograničeni period. Direktori su:

Deloitte Srbija – Direktori društva

Olivera Andrijašević, Licencirani ovlašćeni revizor

Verica Najdanović, Licencirani ovlašćeni revizor

Miroslava Gaćeša, Licencirani ovlašćeni revizor

Darko Stanisavić

Balazs Biro

Partneri Olivera Andrijašević i Verica Najdanović, i Jelena Čvorović i Rastko Filipović kao direktori revizije u Deloitte-u Srbija odgovorni su za upravljanje i nadzor nad poslovima revizije i usluga sa izražavanjem uveravanja. Njihove konkretne odgovornosti obuhvataju usvajanje poslovne strategije za

poslove revizije i usluga uveravanja u Deloitte-u Srbija, kao i odobranje finansijskih aspekata poslovnih planova društva u Srbiji.

Olivera Andrijašević je partner odgovoran za reviziju i usluge uveravanja i direktor Deloitte-a Srbija. Olivera Andrijašević i visoki rukovodioci u Deloitte-u Srbija razvijaju i sprovedu poslovnu strategiju revizije i usluga uveravanja, uključujući sa njom povezane politike i procedure. U svim aktivnostima, rukovodstvo Deloitte-a Srbija odgovorno je za sveukupni kvalitet revizije, uključujući usklađenost sa svim važećim standardima struke i regulatornim zahtevima. Strategija Deloitte-a Srbija izrađena je u skladu sa celovitim strateškim pravcem uspostavljenim unutar mreže Deloitte.

Rukovodioci revizije i usluga uveravanja u Deloitte-u Srbija učestvuju u radnim grupama mreže Deloitte koje definišu i prate standarde kvaliteta i iz kojih potiču inicijative u vezi sa kvalitetom revizije. Naši partneri su aktivni članovi Odbora izvršnih direktora Deloitte-a CE South, gde se diskutuje i odlučuje o svim inicijativama na nivou klastera CE South i Odbora CE PPD, u čijem je fokusu kvalitet i profesionalni rad.

Naš cilj i zadatak kojem smo posvećeni: ulivanje poverenja

U Deloitte-u Srbija naš cilj je da ostvarimo uticaj snažniji i značajniji od onoga što se od nas očekuje. Za reviziju i usluge uveravanja to znači stalni razvoj procesa revizije i usluga uveravanja, upotrebu vodeće tehnologije, primenu raznolikih veština, znanja i iskustva u cilju pružanja najkvalitetnijih usluga. Veoma se ponosimo time što ulivamo poverenje klijentima na tržištima kapitala i što uvek iznova predano i nepokolebljivo radimo na podizanju standarda kvaliteta, neizostavno insistirajući na integritetu, nezavisnosti i transparentnosti. Kontinuirano razvijamo veštine i kapacitete koji će podržati pružanje visokokvalitetnih usluga revizije i uveravanja i dajemo vodeći doprinos oblikovanju budućnosti revizorske struke.

Deloitte-ove usluge revizije i uveravanja: bezrezervno služimo javnom interesu

Kvalitet usluga u fokusu

Deloitte-ova posvećenost kvalitetu usluga prožima sve što činimo. Nezavisna revizija je centralni element ekosistema korporativnog izveštavanja uspostavljenog u cilju jačanja poverenja investitora i drugih zainteresovanih, kao i promovisanja efikasnog funkcionisanja tržišta kapitala. Deloitte je duboko svestan svoje obaveze da pruža usluge revizije i uveravanja koje će zadovoljiti zahtevne izazove i složenost aktuelnog okruženja, istovremeno poštujući profesionalne i regulatorne standarde. Za funkcionisanje ekosistema korporativnog izveštavanja onako kako je predviđeno, efikasno izvršavanje uloge revizora od presudnog je značaja.

Deloitte je opredeljen da uradi više od jednostavnog ispunjavanja regulatornih zahteva i očekivanja. Deloitte teži da prevaziđe očekivanja i postavi standarde izvrsnosti za revizorsku struku. U skladu sa tim ciljem, nepokolebljivo smo posvećeni kvalitetu usluga.

Rukovodstvo Globalne organizacije Deloitte

Izvršno rukovodstvo Deloitte-ove globalne funkcije revizije i usluga uveravanja, koje se sastoji od rukovodilaca poslovne linije revizije i usluga uveravanja svih društava članova mreže, predvodi g. Žan-Mark Mikeler (Jean-Marc Mickeler), čija odgovornost obuhvata definisanje Deloitte-ove globalne strategije revizije i usluga uveravanja, sa posebnim fokusom na:

- Pokretanje ključnih inicijativa revizije i usluga uveravanja kroz čitavu Deloitte-ovu mrežu u cilju postizanja kvalitetnih rezultata.
- Rukovođenje inicijativama za transformaciju i inoviranje obavljanja naših angažmana revizije i uveravanja kako bi se zadovoljile sve složenije potrebe svih zainteresovanih strana.

Naše privredno društvo

U svom nastojanju da podrži tržišta kapitala, Deloitte-ova funkcija revizije i usluga uveravanja usmerena je na angažmane i klijente gde služimo javnom interesu i gde imamo

sposobnosti i kapacitete da izvršimo kvalitetan posao objektivno i u skladu sa važećim standardima struke i propisima, uključujući i one koji se odnose na etiku i nezavisnost.

Naše poslovno društvo je fundamentalni aspekt naše strategije revizije i usluga uveravanja i zajedničkih vrednosti koje usmeravaju naše ponašanje tako da budemo lideri u struci, da služimo klijentima sa integritetom, brinemo jedni o drugima, podstičemo inkluziju i saradujemo kako bismo ostvarili merljiv uticaj. Naša Izjava o preuzimanju rizika portfelja revizije i usluga uveravanja služi kao temelj poslovnog društva koje želimo da održimo. Izjava o preuzimanju rizika služi za pokretanje sveobuhvatne diskusije o riziku, i kao osnova na kojoj se o odlukama o prihvatanju i nastavku angažovanja može efikasno i utemeljeno raspravljati. Navedena izjava, data u nastavku, definiše kulturu rizika i obezbeđuje doslednost u odlučivanju o prihvatanju odnosno nastavku angažovanja:

Preuzimanje rizika u Deloitte-ovom portfelju usluga revizije i uveravanja jedan je od osnova naše agende vođene našom svrhom Načelima poslovnog ponašanja, gde su formulisani standardi kojih se pridržavamo, gde god u svetu da živimo i radimo, kako bismo izgradili i održali održiv posao za sadašnje i buduće generacije.

U skladu sa našom posvećenošću cilju i svrsi i našim delovanjem u javnom interesu, razumemo da je preuzimanje određenog nivoa rizika prirodna posledica poslovanja. U cilju pružanja visokokvalitetnih usluga revizije uveravanja, proaktivno identifikujemo rizik i njime upravljamo kroz procese, politike i procedure upravljanja kvalitetom kako bismo donosili promišljene odluke u skladu sa našom strategijom i vrednostima.

Težimo da u svom portfelju imamo klijente koji žive i rade u skladu sa našim zajedničkim vrednostima, poštuju naše zaposlene, prepoznaju probleme u nastajanju i društvene odgovornosti, i imaju za cilj da obezbede transparentnost svim zainteresovanim stranama u ekosistemu korporativnog izveštavanja. Nastojimo da u portfelju nema klijenata bez integriteta, klijenata koji se bave nezakonitim aktivnostima, zanemaruju verodostojnost finansijskog računovodstva i izveštavanja, ili nisu voljni da uspostave i održe potrebne unutrašnje kontrole i povezane procese.

Deloitte Srbija ima uspostavljene detaljne politike i procedure za prihvatanje novih klijenata i angažovanja, nastavak saradnje i procenu rizika revizorskog angažovanja. Ove politike i procedure osmišljene su sa namerom da Deloitte Srbija prihvati, odnosno nastavi, samo ona angažovanja:

- za koja je društvo kompetentno i ima potrebne sposobnosti i kapacitete, uključujući vreme i resurse;
- za koje društvo ispunjava relevantne važeće standarde struke i zakone i propise, uključujući i one koji se odnose na etiku i nezavisnost, kao procene i razmatranja nezavisnosti i sukoba interesa;
- kod kojih smo razmotrili i smatramo da rukovodeći tim klijenta nastupa sa integritetom i u skladu sa našim zajedničkim vrednostima.

Manji broj jačih društava članova

U okviru čvrste strukture društava članova Deloitte-a, Deloitte Srbija je deo kompanije članice Deloitte Central Europe Holdings Limited. Kao društvo za reviziju registrovano i uređeno u Republici Srbiji, imamo organ za donošenje odluka u vezi sa regulatornim pitanjima i profesionalnim obavezama i krajnju odgovornost za izvršenje usluga revizije i uveravanja u skladu sa profesionalnim standardima i lokalnim zakonima i propisima. Deloitte Srbija je društvo odgovorno za održavanje i rad efikasnog sistema upravljanja kvalitetom kao potpore za obavljanje visoko-kvalitetnih angažovanja revizije i uveravanja. Kao član kombinovane firme u okviru Deloitte-ove mreže, blisko saradujemo sa ostalim zemljama u okviru firme članice Deloitte Central Europe Holdings Limited, što nam omogućuje dodatni nadzor nad kvalitetom, upravljanje rizicima i aktivnosti monitoringa. Takva struktura podstiče zajednička ulaganja u inovacije i resurse u reviziji, kao i učestvovanje u radu vodećih firmi u različitim zemljama, čime se postiže standardizacija i doslednost u poslovanju u oblasti revizije i usluga uveravanja, što sve doprinosi našim kolektivnim težnjama za kontinuiranim poboljšanjem kvaliteta usluga.

Posvećenost naših zaposlenih integritetu, služenju javnom interesu i pružanju usluga visokog kvaliteta u oblastima od najveće važnosti zainteresovanim akterima igra centralnu ulogu u svemu što radimo.

Naša nepokolebljiva posvećenost kvalitetu osnov je naše održive leaderske pozicije u pogledu kvaliteta. Neprestano usmeravamo posebnu pažnju na izvrsnost kako naših ljudi, tako i procesa i tehnologije. Svaki od ovih osnovnih elemenata pomaže nam da realizujemo svoju viziju bolje budućnosti, ostvarujući uticaj koji prevazilazi očekivanja.

Kako to izgleda? To je poslovna praksa revizije i uveravanja koja se konstantno razvija, koristeći briljantne umove, efikasne procese i tehnologije svetske klase iz cele naše organizacije oslanjajući se istovremeno na naše višegodišnje iskustvo. Pružamo visokokvalitetne usluge na efikasan i delotvoran način koji odražava integritet, gradi samopouzdanje i proizvodi vrednost fokusirajući se na ono što je zaista važno.

Transformacija usluga revizije i uveravanja i strategija promene usmerena ja na sledeće ishode:

Transformisano i na tehnologiji bazirano obavljanje usluga da bi se iskoristila moć inovacija	Stalni razvoj proizvoda Deloitte-ovih usluga revizije i uveravanja u odgovor na buduće potrebe
Transformisano iskustvo za talentovane, uključujući upotrebu proširenog modela za upravljanje	Dosledna podrška zaposlenima kroz proces transformacije i promene svuda u svetu

Postizanje izvrsnosti putem transformacije procesa, zaposlenih, i tehnologije²

Kroz „Deloitte-ov način“, Deloitte uvodi standardizaciju, doslednost i efikasnost kao osnov kvaliteta u sam način obavljanja angažovanja: automatizaciju da poboljša izvršavanje uobičajenih zadataka i analitiku kao podršku i potporu reviziji, da omogući jasniji i značajniji uvid u dostupne podatke. Na osnovu toga poboljšavamo kvalitet usluga i istovremeno kreiramo bogatije iskustvo za naše talentovane zaposlene i klijente.

U današnjem svetu koji se odlikuje brzim promenama očekuju se inovacije i primena savremenih tehnoloških alata, a to očekivanje važi i za revizorsku struku. Savremeno složeno poslovno okruženje zahteva da usluge revizije i uveravanja budu dinamične, višedimenzionalne i da nude jasne i značajne uvide. Zahtevaju se važne informacije u realnom vremenu te mi stoga unapređujemo naše usluge revizije i uveravanja u korak sa inovacijama koje Deloitte-ovi klijenti uvode u svoje poslovanje i poslovne procese. Koristeći tehnologiju u razvoju i podatke, Deloitte Srbija obezbeđuje bolje razumevanje i kreira doslednije i transparentnije usluge revizije i uveravanja.

Deloitte insistira na stalnom ulaganju u tehnologije u razvoju i različitosti u mišljenjima koja omogućuju uslugu poboljšanog kvaliteta, razumevanja i vrednosti našim klijentima i tržištima. Deloitte-ove globalne platforme za reviziju, Deloitte Omnia i Deloitte Levvia, dokaz su našeg nastojanja da pružimo digitalne visokokvalitetne usluge klijentima svih veličina i stepena složenosti. Deloitte Omnia je *cloud*-bazirana platforma za obavljanje obimnih i složenih angažovanja, dok Deloitte Levvia nudi efikasniju digitalnu uslugu klijentima nižeg nivoa rizika i manje složene strukture. Kontinuirano unapređivanje i globalna upotreba obe navedene platforme već su u toku i odvičaje se i dalje sa našom daljom primenom inovacija čiji je cilj da omoguće neponovljivo iskustvo klijentima i revizorima.

² Za više informacija o Deloitte-ovim inovacijama u oblasti revizije, pogledajte Deloitte-ov Izveštaj o globalnom uticaju ([Global Impact Report](#)) i strane [Audit innovation](#) i [Audit & Assurance: the Deloitte way](#) na [www.deloitte.com](#).

Deloitte-ova strategija o Gen AI u oblasti revizije i uveravanja

Deloitte-ov sektor za usluge revizije i uveravanja nastavlja da ulaže u inovacije u oblasti veštačke inteligencije. Već smo postigli značajan napredak u transformaciji načina na koji obavljamo posao primenom naših inovativnih tehnoloških rešenja Deloitte Omnia i Deloitte Levvia. Insistiramo na etičkoj upotrebi generativne veštačke inteligencije i kod klijenata i kod naših zaposlenih:

- U pravnim licima koja su predmet naše revizije procenjujemo uticaj primene veštačke inteligencije na finansijsko izveštavanje i druga obelodanjivanja, kao i procenu rizika vezanih za veštačku inteligenciju samog subjekta revizije i odgovora na te rizike (uključujući relevantne interne kontrole). Očekujemo da će kompanije početi da usvajaju i ugrađuju veštačku inteligenciju u svoje poslovne procese, a mi ćemo biti spremni da razmotrimo sve relevantne implikacije na procese finansijskog izveštavanja.
- Procenjujemo kako mi možemo da koristimo Gen AI u našim revizijama, pri čemu je u centru pažnje korišćenje potencijala kognitivnih tehnologija u okviru naših platformi Deloitte Omnia i Deloitte Levvia. Danas imamo nekoliko rešenja u upotrebi koja koriste veštačku inteligenciju. Verujemo da će Gen AI u budućnosti biti dodatna podrška našim revizorima u obavljanju revizija visokog kvaliteta, između ostalog, u otkrivanju rizika, identifikaciji potencijalnih problema i automatizaciji određenih procesa. Međutim, profesionalni skepticizam i veštine na koje se danas oslanjamo kao revizori će i dalje biti najvažniji za odgovornu upotrebu i ocenu veštačke inteligencije, posebno Gen AI.
- Konačno, ulažemo značajna sredstva u učenje i usavršavanje Deloitte-ovog profesionalnog osoblja u Reviziji i uslugama uveravanja da ih edukujemo o uticaju Gen AI, za nju vezanim rizicima, ograničenjima i očekivanjima o tome kako da efikasno koriste Gen AI u radu tokom obavljanja angažovanja.

Izveštavanje o održivosti³

Same osnove poslovanja se brzo menjaju, dugoročna elastičnost i mogućnost stvaranja trajne vrednosti direktno su vezane za usklađenost sa vrednostima i očekivanjima društvene zajednice. Učesnici na tržištu i drugi akteri ističu potrebu za jasnijim razumevanjem načina na koji organizacije, stvaraju, štite i uvećavaju vrednost preduzeća tokom vremena, a naročito zahtevaju veću transparentnost u vezi sa uticajem klimatskih i širih ekoloških, socijalnih i pitanja upravljanja („ESG“) pitanja i uslovljenosti poslovnog modela i strategije preduzeća.

Konkretno, Deloitte prepoznaje da klimatske promene predstavljaju rizik za finansijsku stabilnost i utiču na preduzeća u mnogim privrednim sektorima, gde različiti akteri očekuju obimnija obelodanjivanja i izveštaje. Deloitte-ov pristup reviziji osmišljen je tako da dosledno i na odgovarajući način razmatra rizike vezane za klimu i mogućnosti za jasnije razumevanje potencijalnog uticaja klimatskih promena na finansijske izveštaje kako bi se omogućili procene dokumentovani zaključci. Našim zaposlenima ovo iznova naglašavamo kroz obuke, smernice, uputstva i druge resurse.

Razvoj tradicionalnog finansijskog izveštavanja u šire korporativno izveštavanje odvija se velikom brzinom a prati ga i aktivnost definisanja i izrade standarda, što primorava kompanije da se pripreme za nove ili proširene zahteve u vezi sa obelodanjivanjem. MSFI standardi o obelodanjivanjima o održivosti objavljeni od strane Odbora za međunarodne standarde održivosti („ISSB“) predstavljaju globalni osnov za izveštavanje o održivosti. Neke jurisdikcije izdale su sopstvene zahteve u vezi sa korporativnim izveštavanjem pre svega to je Direktiva EU o korporativnom izveštavanju o održivosti („CSRD“), koja propisuje izveštavanje u skladu sa Evropskim standardima izveštavanja o održivosti („ESRS“), a koja ima značajnu primenu i izvan teritorije EU, kao i pravilo Komisije za hartije od vrednosti SAD, kojim se od listiranih kompanija zahteva da obelodane rizike vezane za klimatska pitanja. Deloitte se snažno zalaže za prošireno izveštavanje o održivosti i razume svoju važnu ulogu u podizanju svesti o ovim novim zahtevima aktivnim angažovanjem svih zainteresovanih strana.

³ Za više informacija o Deloitte-ovoj usklađenosti sa regulativom o izveštavanju o održivosti, pogledajte Deloitte-ov Izveštaj o globalnom uticaju ([Global Impact Report](#)).

Standardi korporativnog izveštavanja i regulatorni zahtevi imaju za cilj da obezbede bolju povezanost između finansijskog i nefinansijskog izveštavanja i da pomognu korisnicima korporativnih izveštaja i obelodanjanja da bolje razumeju i porede informacije o preduzećima. Da bi bili delotvorni, standardi moraju omogućiti korporativno izveštavanje koje je uporedivo, na osnovu globalnih principa, dopunjeno lokalnim razmatranjima gde je potrebno. S obzirom na sveobuhvatnost određenih zahteva za izveštavanje o održivosti i brzinu njihove izrade, potrebna su dodatna uputstva i tumačenja koja bi pomogla i sastavljačima i korisnicima tih izveštaja i podataka na tržištu. Navedeni standardi uvršćeni su u propise širom sveta, zajedno sa mehanizmima za njihovo sprovođenje, praćenje, upravljanje i kontrolu, izražavanje uveravanja o njihovoj primeni i edukaciju. Izuzetno je važno da ceo ekosistem izveštavanja o održivosti — tela za definisanje standarda, tela za izradu politika i regulatori — zajednički radi na smanjenju fragmentarnosti a sa ciljem da se obezbede dosledna i uporediva obelodanjanja.

Definisanje standarda i pravila pojašnjava da informacije sadržane u finansijskim izveštajima i informacije sadržane u izveštajima o održivosti zajedno predstavljaju parametre od suštinskog značaja za informisanje o vrednosti preduzeća. Zato su sve izraženiji zahtevi da kompanije ugrade klimatska i druga ESG razmatranja u svoje politike i procedure unutrašnjih kontrola i na taj način poboljšaju zrelost sistema, procesa i upravljanja nad klimatskim i drugim ESG informacijama. Lica i tela odgovorna za upravljanje (npr. odbori za reviziju, upravni odbori) sve više se zato okreću ka uključivanju ESG razmatranja u svoje odgovornosti za nadzor nad rukovodstvom organizacija, njihovim izveštavanjem i procesima i kontrolama prikupljanja podataka.

Deloitte shvata da je, s obzirom na rastuće rizike vezane za klimatske promene, važno da klimatski faktori budu pravilno ugrađeni u korporativno izveštavanje. Moguće je da današnje finansijsko izveštavanje u skladu sa aktuelnim računovodstvenim okvirima ne zadovoljava očekivanja određenih aktera. Kako se korporativno izveštavanje razvija a zainteresovani akteri prilagođavaju promenama tržišta i javnog mnjenja, važno je omogućiti uspostavljanje procesa za izradu sveobuhvatnih standarda koji će se dosledno primenjivati u celom svetu za izveštavanje u odgovor na sve veće i složenije zahteve investitora i drugih aktera.

Deloitte se i dalje angažuje u značajnoj i transparentnoj široj raspravi sa investitorima, telima za definisanje standarda, regulatorima i drugim relevantnim učesnicima. Rado ćemo podržati smanjenje fragmentarnosti standarda i propisa, odnosno veći stepen poverenja tržišta jer se konzistentnost standarda ostvaruje na svetskom nivou.

Usluge uveravanja

Kako se pažnja sve više usmerava na izveštavanje o ESG pitanjima, sve je veća potreba za poverenjem u kvalitet obelodanjenih informacija u formi nezavisno izraženog uveravanja. Usluge uveravanja u vezi sa izveštavanjem o održivosti postaje obavezno, što se vidi iz propisa o korporativnom izveštavanju donetih u Evropskoj uniji a koji zahtevaju izražavanje uveravanja ograničenog stepena, za koje se očekuje da će u narednim godinama prerasti u zahteve za izražavanjem razumnog uveravanja.

Sve veća tražnja za uslugama uveravanja o održivosti naglašava važnost profesionalnih standarda koji treba da omoguće globalno dosledno i kvalitetno izvršenje tih usluga. Deloitte podržava rad Odbora za međunarodne standarde revizije i usluga uveravanja („IAASB“) na izradi globalnog standarda usluga uveravanja o održivosti (ISSA 5000), kao globalne osnove za sluge uveravanja o održivosti. Široka primena ISSA 5000 je od suštinske važnosti u izbegavanju prekomerne kompleksnosti i troškova koje podrazumevaju fragmentirani standardi usluga uveravanja.

Deloitte je u mogućnosti da pruža visokokvalitetne usluge uveravanja o ESG pitanjima. Kao revizori, mi podržavamo suštinska načela u osnovi integriteta, kredibilitnosti i objektivnosti i pridržavamo se zahteva struke koji se odnose na kompetenciju, nezavisnost i sistem upravljanja kvalitetom. Naš rad na reviziji i za njega vezani sistemi podležu nadzoru i kontroli kao i mehanizmima profesionalne odgovornosti kako bi se obezbedila kredibilitnosti usluga uveravanja namenjenih tržištu.

U nastavku su navedene konkretne aktivnosti preduzete od strane Deloitte-a u cilju podrške obavljanju visokokvalitetnih usluga uveravanja koje na odgovarajući način razmatraju i dobrovoljno i zakonski obavezno izveštavanje o ESG pitanjima:

- Izrada i unapređenje smernica za obavljanje usluga uveravanja o ESG pitanjima u okviru Deloitte-ove globalne metodologije usluga uveravanja o održivosti, što podrazumeva i dodatna uputstva za primenu okvira i konkretnih standarda izveštavanja o održivosti. Metodologiju smo pre svega dopunili uputstvima, alatima i modelima namenjenim obavljanju usluga izražavanja ograničenog uveravanja o izveštavanju o održivosti u skladu sa CSRD.

- Izgradnja kapaciteta kroz globalne i lokalizovane programe edukacije usmerene na ESG pitanja.
- Razvoj i početak primene tehnološki naprednih rešenja kao što je alat za ocenu obelodanjivanja o održivosti u odnosu na opšte ESG standarde.
- Angažovanje u oblikovanju infrastrukture tržišta kapitala za potrebe izveštavanja o održivosti vezane za vrednost preduzeća kroz saradnju na definisanju standarda o izveštavanju o klimatskim i ESG pitanjima i inicijativama u vezi sa uslugama uveravanja sa Međunarodnom fondacijom za standarde finansijskog izveštavanja („IFRSF“), Odborom za međunarodne standarde revizije i usluga uveravanja i Odborom za međunarodne etičke standarde za računovođe („IESBA“).
- Aktivno učešće u različitim svetskim platformama i panelima kao što Svetski ekonomski forum i Konferencija Ujedinjenih nacija o klimatskim promenama održana 2023. godine („COP 28“).

Deloitte podržava kontinuiranu saradnju svih učesnika u ekosistemu korporativnog izveštavanja koji zajednički rade na izradi i implementaciji opštih standarda na osnovu kojih će se vrednovati i obelodanjivati informacije i podaci o ESG pitanjima, i, konačno, na osnovu kojih će se obavljati usluge uveravanja nad tim informacijama.

Deloitte-ova obaveza

Zatim, da bi pomogao ostvarivanje ciljeva Pariskog sporazuma⁴ širom sveta, Deloitte se obavezao na realizaciju [WorldClimate](#), strategije za podsticanje klimatski odgovornih odluka unutar Deloitte-ove mreže i van nje.

Predstojeći Deloitte-ov Izveštaj o globalnom uticaju za 2024. godinu donosi potpunije informacije o ovoj važnoj inicijativi.

⁴ Pariski sporazum ([Paris Agreement](#)) je pravno obavezujući međunarodni sporazum o klimatskim promenama. Usvajilo ga je 196 članica na Konferenciji Ujedinjenih nacija (UN) o klimatskim promenama (COP21) u Parizu, u Francuskoj, 12. decembra 2015. godine, a stupio je na snagu 4. novembra 2016. godine.

Prema UN-u, njegov osnovni cilj je da zadrži povećanje globalne prosečne temperature na znatno ispod 2°C iznad predindustrijskog nivoa i teži naporima da ograniči povećanje temperature na 1,5°C iznad predindustrijskog nivoa.

Multidisciplinarni model („MDM“)

Deloitte-ov multidisciplinarni poslovni model (MDM) omogućuje i širinu i dubinu usluga u svim Deloitte-ovim poslovnim linijama, povezujući brojne discipline da bi obezbedio stručnost i širu perspektivu. MDM je ključna snaga Deloitte-a i uvek će biti temelj naše strategije. Naša strategija i poslovni model imaju pozitivan uticaj na nivo kvaliteta.

Naime, obim korporativnog izveštavanja se širi značajno transformiše iz dana u dan, sa rastućim zahtevima vezanim za dobrovoljna i obavezna obelodanjivanja u vezi sa ESG i drugim pitanjima kao što su sajber problemi, veštačka inteligencija, zaštita podataka, itd. Deloitte se ponosi time što ima niz nezavisnih specijalista koji se mogu angažovati na projektima bilo gde u svetu u cilju pružanja stručnih znanja iz određenih oblasti i novih gledišta na bazi njihovih uvida.

Druge koristi od primene MDM obuhvataju:

- Mogućnost ostvarivanja uvida specifičnih za određenu privrednu granu ili tematsku oblast (npr. pitanja klimatske, upravljačke, korporativne strategije i sl.) sa više stanovišta, što revizorima omogućuje bolje razumevanje poslovnih rizika od značaja za obavljanje usluga revizije i uveravanja.
- Širina modela MDM omogućuje bogatiji izbor kada je u pitanju razvojni put karijere i mobilnost naših zaposlenih i privlači kandidate koji ne žele da se ograniče samo na usluge revizije i uveravanja.
- Veličina i obuhvat modela daju poboljšanu otpornost i elastičnost svakoj od Deloitte-ovih poslovnih linija, reviziji i uslugama uveravanja među njima, jer omogućuju stalna ulaganja u tehnologiju, metodologiju i procese koji su potpora za obavljanje prekograničnih usluga najvišeg kvaliteta.

Rukovodstvo Deloitte-a prepoznaje važnost i značaj svake od Deloitte-ovih poslovnih linija za sposobnost čitave organizacije da ispunjava odgovornosti služenja javnom interesu. Pažnja rukovodstva i raspoređivanje ulaganja nisu usmereni samo na poslovne linije sa najvišim stopama rasta.

Deloitte prihvata mogućnost ili moguću percepciju postojanja sukoba interesa i zato ima uspostavljene jasne politike u vezi sa sukobom interesa i nezavisnosti, kao i sisteme koji su podrška ostvarivanju strategije Deloitte-a u skladu sa zakonskim i zahtevima standarda struke. U nekim oblastima Deloitte-ove politike su strože od zahteva standarda struke i zakonskih propisa.

Iako uvek procenjujemo načine da poboljšamo Deloitte-ovu sposobnost da ispuni svoj zadatak zaštite javnog interesa, i dalje smo uvereni da nam Deloitte-ov MDM i naša zajednička svrha i vrednosti na pravi način omogućuju da se uspešno nosimo sa budućim izazovima a da istovremeno ostanemo lideri u pogledu kvaliteta.

Oblikovanje budućnosti revizorske struke

Pružanje relevantnih i pouzdanih finansijskih i, sve više, nefinansijskih informacija od presudne je važnosti i za tržišta kapitala i za širu društvenu zajednicu. Kreatori politika, regulatori, investitori, direktori kompanija, odbori za reviziju zajedno sa revizorima imaju važnu ulogu da korisnicima informacija o poslovanju pruže jasnu i potpunu sliku o neizvesnostima i rizicima unutar poslovnog modela kako bi im pomogli u donošenju promišljenih odluka.

Neizvesnost i složenost ostaće glavne teme i narednih godina, uzrokovane delovanjem zaoštrenih svetskih problema i brzim razvojem tehnologije.

U aktuelnim okolnostima, od suštinske važnosti su pojačana svest o sve većem riziku kriminalnih radnji, prisutnim novim ili rastućim postojećim faktorima rizika, i o potrebi za efikasnim sistemima internih kontrola. Iako postojeći računovodstveni okviri predviđaju neizvesnosti, korisnici finansijskih izveštaja i regulatori treba da očekuju veći stepen tržišne i ekonomske nestabilnosti u bliskoj budućnosti.

Deloitte dosledno podržava izdavanje propisa i uputstava od strane regulatora koji prepoznaju aktuelne neizvesnosti i naglašavaju značaj kvalitetnih obelodanjivanja o predviđanjima budućih ekonomskih kretanja od strane kompanija. Javnost može imati samo koristi od veće transparentnosti, jer svi akteri iz različitih ekosistema korporativnog izveštavanja rade na podizanju svesti o značaju ovih pitanja. Jasnija slika o komplementarnim odgovornostima rukovodstva, odbora za reviziju, društava, revizora, regulatora i drugih aktera omogućuje investitorima da sve njih smatraju odgovornima na način koji delotvorno služi javnom interesu.

Vrednost visokokvalitetnih usluga revizije i uveravanja nije umanjena u okolnostima svetskih nemira. Naprotiv, investitori i ostali akteri i dalje zahtevaju profesionalne usluge bazirane na načelima nezavisnosti i objektivnosti i profesionalan rad koji uliva poverenje u tržišta kapitala—a Deloitte je odlučan u nameri da ka tom cilju predvodi ostale.

Deloitte Srbija ne uzmiče u svojoj nepokolebljivoj posvećenosti služenju javnom interesu—prvenstveno u pogledu ponašanja u skladu sa najvišim etičkim i standardima integriteta, nezavisnosti i transparentnosti. Deloitte shvata značaj svoje odgovornosti koja podrazumeva ispunjavanje profesionalnih obaveza i izvršavanje uloge revizora u globalnom ekosistemu korporativnog izveštavanja.

Sledeća načela ostaju naša vodilja i neophodnost njihove primene neprestano se naglašava svim zaposlenima na pružanju usluga revizije i uveravanja:

- Primenjujemo profesionalni skepticizam i dužnu profesionalnu pažnju.
- Kritički ocenjujemo kvalitet pribavljenih revizijskih dokaza i utvrđujemo da li su ti dokazi odgovarajući i dovoljni kao odgovor na rizike.
- Donosimo dobro utemeljene stručne sudove potkrepljene urednom dokumentacijom.
- Negujemo kulturu izvrsnosti i konsultovanja.
- Manifestujemo posvećenost integritetu i etičkom ponašanju, kao i poštovanje zakonskih i profesionalnih obaveza.
- Sve vreme smo u kontaktu, povezani i podržavamo jedni druge.

Deloitte nastoji da izgradi smislenu viziju za budućnost struke koja odgovara na promenljive potrebe društva.

Neprekidno inoviramo da bismo poboljšali efikasnost putem tehnologije, podataka i načina rada. Istovremeno, uloga revizije i usluga uveravanja u ekosistemu korporativnog izveštavanja, njihova odgovornost da služe javnom interesu, i njihov sve veći doprinos društvenoj vrednosti i dalje je vodilja našeg rada u ovoj oblasti. Kroz proaktivno angažovanje sa nizom aktera, nastojimo da razumemo probleme u brzom nastajanju sa kojima se danas društvo suočava (npr. ESG pitanja, sajber problemi, veštačka inteligencija, zaštita podataka, itd.) i ulogu koju usluge revizije i uveravanja mogu imati u odgovoru na promene i podsticanju promena na bolje.

Težimo angažovanju i saradnji sa svim tim stranama, formalnoj i neformalnoj, kako bismo razmenjivali, nudili i raspravljali o idejama koje podstiču našu kolektivnu ambiciju da osiguramo stalnu i rastuću važnost usluga revizije i uveravanja za tržišta kapitala.

Profesionalno usavršavanje i upravljanje učinkom zaposlenih

Kultura izvrsnosti u Deloitte-u i osmišljavanje naših programa za edukaciju smeštaju naše ljude u sam vrh⁵. Profesionalno osoblje Deloitte-a poseduje tehnička znanja i visok nivo etike, integriteta, profesionalnog skepticizma i objektivnosti i primenjuje svoje procene i iskustvo predano i sa žarom. Kontinuirano unapređujemo svoje veštine, znanja i iskustvo kako bismo prevazišli očekivanja i ostvarili značajan uticaj.

Deloitte je posvećen jedinstvenom negovanju talenata, razvoju i usavršavanju naših zaposlenih i unapređenju njihove karijere stvaranjem okruženja koje im omogućuje stalno učenje — poboljšavamo edukaciju, sticanje veština i nudimo im fleksibilne mogućnosti za razvoj karijere koje privlače sadašnje i buduće revizore.

Deloitte-ovo profesionalno osoblje donosi sa sobom različito obrazovanje, znanja i veštine koji unapređuju sposobnosti naše organizacije da pruža usluge najvišeg kvaliteta. Podržavamo i osnažujemo naše zaposlene da ostvare svoj puni potencijal tako što vrednujemo i manifestujemo različitost, jednakost, inkluziju i dobrobit.

Deloitte prepoznaje trud i nagrađuje svoje osoblje angažovano na uslugama revizije i uveravanja i značajno ulaže u njihovu budućnost.

⁵ Za više informacija o Deloitte-ovom odnosu prema zaposlenima pogledajte stranu [Audit & Assurance People](#) na www.deloitte.com.

Inicijative u vezi sa edukacijom i profesionalnim razvojem

Deloitte-ov transformisani pristup pružanju usluga je izmenio iskustvo našeg profesionalnog osoblja. Timovima je omogućeno, korišćenjem naprednih alata i tehnologija i intenzivnijom primenom analitike podataka u okviru vođenog toka posla, da izvrše ciklus revizije od početka do kraja. Za Deloitte-ovo profesionalno osoblje to znači fokusiranje na način na koji se angažovanje planira, izvršava i njime rukovodi dosledno svuda u svetu, korišćenjem inovativnih tehnika i sposobnosti. Takođe nudi mogućnosti za poboljšanje njihovih tehničkih i profesionalnih veština i kompetencija. Na primer, sledeće veštine važnije su nego ikada - poboljšana analitika podataka, upravljanje projektima, kritičko razmišljanje, komunikacija, profesionalno rasuđivanje i primena principa računovodstva i revizije za efikasniji rad i pružanje kvalitetnijih angažmana. Putem unapređenja sposobnosti i veština, gradimo veći stepen samopouzdanja i postajemo sve bolji procenitelji rizika.

Deloitte je uložio značajna sredstva u razvoj strategija za upravljanje talentima i profesionalno usavršavanje i transformisao naš tehnički program edukacije i razvio novi set stručnih znanja i veština prema hijerarhijskim nivoima zaposlenih:

- U središtu Deloitte ima jedinstven globalni program obavezne tehničke obuke u oblasti revizije, osmišljen prema hijerarhijskim nivoima zaposlenih, koji predstavlja dinamičnu kombinaciju kurseva koje vode instruktori uživo, digitalnih sve vreme dostupnih kurseva i aktivnosti obučavanja u toku rada.
- Celokupno profesionalno osoblje koje radi na pružanju usluga klijentima ima obavezu da ispuni zahteve firme u vezi sa edukacijom prema ulozi svakog zaposlenog i da pohađa dovoljan broj sati kontinuirane profesionalne edukacije svake godine, kao i tokom ciklusa od tri godine u skladu sa regulatornim standardima i Deloitte-ovim internim politikama. To se postiže kroz strukturisane, formalne programe obuke, kao što su interni ili eksterni kursevi, seminari, ili elektronsko učenje, koji pokrivaju sve oblasti modela kompetencija (tj. opšte kompetencije, tehničke kompetencije specifične za svaku poslovnu funkciju i kompetencije u oblasti specijalizacije zaposlenih).
- Celokupno profesionalno osoblje koje radi sa klijentima ima jasno utvrđena očekivanja u pogledu uloge svakog zaposlenog, a naši globalni Standardi za talente definišu sposobnosti koje se zahtevaju od praktičara na svakom hijerarhijskom nivou.

Deloitte ima i specifične mogućnosti za edukaciju specijalista iz drugih oblasti koji rade na angažovanjima, čime se podupire njihovo znanje i razumevanje. Proširili smo i ponudu edukativnih programa iz oblasti usluga uveravanja u odgovor na rastuće poslovne potrebe u ovom domenu.

Cilj programa profesionalnog usavršavanja Deloitte-a Srbija jeste da pomogne partnerima i ostalom profesionalnom osoblju da održe i poboljšaju svoje stručne kompetencije i obezbede konzistentnost sprovođenja angažmana. Pored toga, Deloitte Srbija nudi formalne programe kontinuiranog stručnog usavršavanja u relevantnim tematskim oblastima u skladu sa Deloitte-ovim Programom edukacije u oblasti usluga revizije i uveravanja.

Prvih par godina, najveći deo edukacije zaposlenih sastoji se od obaveznih kurseva na tehničke teme, uključujući tu metodologiju i postupke revizije, ali se kasnije uvećava broj opcionih kurseva i obuka s obzirom na to da potrebe pojedinaca postaju sve raznovrsnije. Pojedinačni program edukacije zahteva se za zaposlene od momenta kada imaju oko četiri godine radnog iskustva.

Status internih i eksternih kurseva koje zaposleni revizor završi moguće je pratiti kroz automatizovani sistem monitoringa. Kontinuirana edukacija je činilac koji se uzima u razmatranje prilikom godišnjeg ocenjivanja zaposlenih i procene njihovog razvojnog potencijala.

Svi ovlašćeni revizori u Deloitte-u Srbija kontinuirano održavaju i unapređuju svoje kvalifikacije kroz kombinaciju internih kurseva i edukativnih seminara koje organizuje Komora ovlašćenih revizora.

Deloitte-ov univerzitet

Deloitte aktivno podstiče kolektivno znanje i veštine svog profesionalnog osoblja putem stalnih ulaganja u Deloitte-ove univerzitete („DU“), na kojima se temelji nastojanje naše organizacije da razvija liderstvo i omogući tehničku obuku zaposlenima širom sveta. To su najsavremeniji centri za učenje i usavršavanje u čijem je središtu kultura Deloitte-a a počivaju na načelima povezanosti i liderstva u veoma inkluzivnoj sredini za učenje⁶. Od kada je prvi put otvoren u Vestlejkju, Teksas 2011. godine, Deloitte-ov univerzitet proširen je novim objektima u Briselu, Hajderabadu, Meksiko Sitiju, Parizu, Singapuru i Torontu a izgradnja objekta u Pekingu je u toku. Zajedništvo u „važnim trenucima“ je izuzetno značajno za sledeću generaciju lidera koje obučavamo, kao i stvaranje i jačanje veza neophodnih za uspeh u globalnoj organizaciji koja pruža usluge multinacionalnim klijentima.

⁶ Za više informacija o Deloitte-ovim univerzitetima, pogledajte Deloitte-ov Izveštaj o globalnom uticaju ([Global Impact Report](#)).

Imenovanje rukovodstva Revizije i usluga uveravanja

Glavne uloge rukovodstva Revizije i usluga uveravanja jasno su definisane. Profil uloge i okvir ključnih pokazatelja uspeha pružaju osnovu za dosledno imenovanje i ocenjivanje lidera revizije i usluga uveravanja u Deloitte-ovoj mreži, kao i za usklađivanje strateških ciljeva društava članova i globalne organizacije. Deloitte je uveo globalno dosledne standarde za lidere revizije i usluga uveravanja u društvima članovima, uključujući poslovne rukovodioce revizije i usluga uveravanja, rukovodioce upravljanja kvalitetom i rukovodioce upravljanja rizicima revizije i usluga uveravanja, putem jasno definisanih uloga, odgovornosti i očekivanih uspešnih rezultata. Njima se saopštavaju procesi postavljanja ciljeva i ocenjivanja i učvršćuje Deloitte-ova kultura kvaliteta i izvrsnosti. Sveobuhvatno praćenje planiranja sukcesije obezbeđuje da Deloitte edukuje i imenuje odgovarajuće pojedince sa sposobnostima da ispune ove dosledno visoke standarde.

Zarada ključnih revizorskih partnera

Od celokupnog profesionalnog osoblja očekuje se izvršenje usluga visokog kvaliteta i to je zahtev ugrađen u svaki deo Deloitte mreže, što se reflektuje kroz programe nagrađivanja i deo je standarda za merenje postignutih rezultata na svakom nivou, na osnovu čega se meri ukupno postignuće profesionalnog osoblja.

Partneri Deloitte -a Srbija ocenjuju se jednom godišnje. U zavisnosti od rezultata ocenjivanja, naknade partnerima se koriguju, tj. uvećavaju ili umanjuju. Konkretno, ocenjivanje partnera uzima u obzir sledeće faktore: kvalitet osvedočen pozitivnim rezultatima internih ili eksternih kontrola, stručnost, integritet, profesionalizam, preduzetnički duh, nezavisnost i poštovanje zakonskih propisa i standarda.

Privlačenje i zadržavanje talenata

Aktuelno poslovno okruženje u pogledu talenata je izuzetno kompetitivno te je privlačenje i zadržavanje zaposlenih strateški prioritet Deloitte-a Srbija. Deloitte je koncentrisan na transformisanje iskustva za talentovane zaposlene u oblasti revizije i usluga uveravanja, što obuhvata i preoblikovanje načina rada u cilju uvećanja stope zadržavanja zaposlenih i daljeg unapređenja različitosti, jednakosti u inkluzije, kao i opšte dobrobiti zaposlenih u Deloitte-u. Nastojimo da pronađemo mogućnosti da zajedno unapredimo iskustvo za talentovane zaposlene. Pažnja usmerena na naše ljude i zadržavanje vrhunskih talenata u Deloitte-u samo doprinose našoj sposobnosti da pružamo usluge najvišeg kvaliteta.

Deloitte i dalje prima priznanja i nagrade širom sveta za svoju posvećenost obezbeđenju jedinstvenog iskustva za talente i sve zaposlene – posetite stranu [Awards and recognition | Deloitte Global](#).

Deloitte-ov najvažniji prioritet –kvalitet u fokusu

Deloitte-ova predanost kvalitetu usluga od ključnog je značaja za sve što radimo. Neprestano nastojimo da tu obavezu ispunimo, od utemeljenja kulture kvaliteta, integriteta i izvrsnosti u čitavoj mreži, preko uspostavljanja poslovnih i finansijskih prioriteta, do izrade efikasnih procesa, delotvornih alata i tehnologija koje primenjujemo u izvršavanju angažovanja. Deloitte-ov brend definišu obavljene usluge revizije i uveravanja najvišeg kvaliteta i nepokolebljivo nastojanje da stalno unapređujemo sisteme za upravljanje kvalitetom. Naš trud da idemo u korak sa novonastalim ekonomskim, poslovnim i regulatornim uslovima, kao i tehnološkim napretkom, od ključnog je značaja za rastuću ulogu Deloitte-a u zaštiti javnog interesa i podršku efikasnom funkcionisanju ekosistema korporativnog izveštavanja.

Posvećenost i stav visokog rukovodstva

Deloitte-ova kultura kvaliteta, integriteta i izvrsnosti počinje snažnim stavom sa vrha, od visokog rukovodstva do rukovodilaca u svim našim kancelarijama i na angažovanjima revizije i usluga uveravanja, a manifestuje se i kroz direktno uključivanje lidera poslovnih linija u inicijative koje za najviši prioritet za sve zaposlene na pružanju usluga revizije i uveravanja na svim nivoima imaju kvalitet i profesionalno ponašanje, i kroz dosledne poruke koje naglašavaju važnost kvaliteta angažovanja. Deloitte postavlja visoke etičke norme za ponašanje svih svojih zaposlenih a očekivanja od njih u smislu integriteta ugrađena su u Deloitte-ova Globalna načela etičkog ponašanja.

Deloitte-ovo neumorno insistiranje na kvalitetu ne određuje samo ono što radimo, već i to ko smo.

Sistem upravljanja kvalitetom

Deloitte smatra da je efikasan sistem upravljanja kvalitetom od ključne važnosti za dosledno sprovođenje visokokvalitetnih angažovanja. Stoga mi nastavljamo sa značajnim ulaganjima u zaposlene, procese, i tehnologije na kojima se zasnivaju Deloitte-ovi procesi upravljanja kvalitetom.

Regulatori i tela za definisanje standarda u Republici Srbiji a i svetu takođe su pažnju usmerili na dalja unapređenja sistema upravljanja kvalitetom u poslovnim preduzećima. Deloitte Srbija u potpunosti ispunjava zahteve ISQM 1 koji propisuje godišnju ocenu sistema upravljanja kvalitetom..

Standard ISQM 1 uveo je pristup baziran na riziku koji zahteva da se na rizike i ciljeve u vezi sa kvalitetom odgovori u skladu sa našim mogućnostima da obavimo revizije visokog kvaliteta u sledećim oblastima:

- proces procene rizika;
- upravljanje i rukovođenje;
- relevantni etički zahtevi;
- prihvatanje i nastavak poslovnih odnosa sa klijentima i specifična angažovanja;
- izvršenje angažovanja;
- resursi;
- informaciona i komunikaciona oblast; i
- proces monitoringa i korekcije.

Delotvorna implementacija ISQM 1 bila je i ostaje i dalje ključni deo Deloitte-ove strategije kvaliteta revizije i usluga uveravanja.

U okviru implementacije ISQM 1 formalizovani su ciljevi i rizici u vezi sa kvalitetom i odgovori na njih i objedinjeni na globalno konzistentnoj tehnološkoj platformi koja treba da omogući oblikovanje, održavanje i funkcionisanje sistema kroz trogodišnje samoprocene koje treba da izvrše osobe odgovorne za poslovne procese, kao i da obezbedi tehničke mogućnosti za izveštavanje kao podršku obaveznoj godišnjoj oceni sistema.

Deloitte Srbija nastavlja da radi sa rukovodiocima u čitavoj našoj firmi, kao i šire u mreži, na daljoj razradi našeg proaktivnog pristupa upravljanju kvalitetom angažovanja koja obavljamo —identifikovanjem i rešavanjem rizika po kvalitet i podsticanjem kontinuiranog unapređenja procesa upravljanja kvalitetom, koji će nam služiti i u budućnosti jer se okruženje u kojem poslujeemo neprestano menja i postaje sve složenije.

U skladu sa Deloitte-ovom kulturom stalnog usavršavanja i inovacija, ove aktivnosti Deloitte-a Srbija vezane za ISQM 1 i naš sistem upravljanja kvalitetom pružaju nam priliku da neprestano testiramo sami sebe — ispitivanjem onih oblasti u kojima možemo da poboljšamo i transformišemo sistem upravljanja kvalitetom. Kvalitet usluga je uvek ispred svega i u samom središtu svega što radimo, a sveobuhvatni procesi praćenja i merenja kvaliteta igraju nezaobilaznu ulogu u našim sposobnostima za stalno unapređivanje.

Standard ISQM 1 zahteva redovnu godišnju ocenu efikasnosti rada sistema upravljanja kvalitetom. Društvo Deloitte Srbija izvršilo je redovnu godišnju ocenu svog sistema upravljanja kvalitetom krajem maja 2024. godine.

Zaključak o efikasnosti sistema upravljanja kvalitetom

Deloitte Srbija je pravno lice odgovorno za osmišljavanje, primenu i funkcionisanje sistema upravljanja kvalitetom angažovanja revizije i pregleda finansijskih izveštaja ili drugih usluga sa izražavanjem uveravanja i usluga srodnih reviziji koje društvo obavlja, a koji sistem društvu omogućuje da se u razumnoj meri uveri da se ciljevi sistema upravljanja kvalitetom ostvaruju. Ti ciljevi su:

- Društvo i njegovo osoblje ispunjavaju svoje odgovornosti u skladu sa standardima struke i važećim zakonskim i regulatornim zahtevima, i izvršavaju angažovanja u skladu sa tim standardima i zahtevima.
- Izveštaji o obavljenim angažovanjima izdati od strane društva ili partnera odgovornih za angažovanja odgovaraju datim okolnostima.
- U skladu sa zahtevima ISQM 1, društvo Deloitte Srbija izvršava ocenu svog sistema za upravljanje kvalitetom.

Društvo Deloitte Srbija zaključilo je da njegov sistem upravljanja kvalitetom društvu omogućuje da se u razumnoj meri uveri da su ciljevi sistema upravljanja kvalitetom ostvareni krajem maja 2024. godine.

Uveravanje u razumnoj meri stiže se kada sistem upravljanja kvalitetom svodi na prihvatljivo nizak nivo rizik da ciljevi sistema nisu ostvareni. Uveravanje u razumnoj meri nije najviši nivo uveravanja zbog ograničenja koja su svojstvena sistemu upravljanja kvalitetom.

Nezavisnost, objektivnost i profesionalni skepticizam

Obavljanje visokokvalitetnih usluga revizije i uveravanja zahteva nezavisnost, objektivnost i profesionalni skepticizam. To znači kontinuiranu i konkretnu usmerenost na ključnu ulogu Deloitte-a u zaštiti javnog interesa, uključujući stvaranje kulture kvaliteta gde je učiniti pravu stvar od vrhunskog značaja. Deloitte dosledno naglašava važnost uloge revizora kao nezavisnih ocenjivača i važnost obaveze održavanja mentaliteta profesionalnog skepticizma tokom čitavog našeg posla. Ovakav pristup ogleda se u Deloitte-ovim politikama, metodama, procedurama, i edukacijama, a pojačan je upravljanjem kvalitetom i merama odgovornosti.

Pristup reviziji i uslugama uveravanja

Deloitte-ov pristup obavljanju visokokvalitetnih angažovanja podrazumeva primenu metodologija revizije i uveravanja na osnovu standarda, zajedničkih svima u Deloitte mreži, dopunjenih alatima koje naši profesionalci koriste za planiranje, obavljanje, nadgledanje, pregled, dokumentovanje, zaključivanje i saopštavanje rezultata svakog angažovanja. Deloitte-ov pristup potkrepljen je standardima struke i zahtevima važećih zakonskih propisa.

Deloitte-ova metodologija revizije je zasnovana na riziku, koncentrisana na stanja na računima u finansijskim izveštajima, obelodanjivanja i tvrdnje u njihovoj osnovi koji mogu sadržati materijalno značajne greške. Naše metodologije su i dinamične—neprekidno se razvijaju kako bi održale korak sa promenljivim zahtevima investitora, kompanija i drugih zainteresovanih strana. Metodologije prepoznaju da su napredak u dostupnosti i upravljanju velikim skupovima podataka i u statističkoj nauci važni za dalje poboljšanja kvaliteta Deloitte-ovih angažovanja.

Resursi za podršku Deloitte-ovom profesionalnom osoblju u obavljanju visokokvalitetnih usluga

Resursi koje Deloitte-ovo profesionalno osoblje koristi u svom poslu obuhvataju alate koji su intelektualna svojina Deloitte-a, uputstva, ostale materijale i praktična pomagala koji se koriste u sprovođenju angažovanja, a koji su dostupni našim zaposlenima u Deloitte-ovoj globalnoj tehničkoj biblioteci / portalu za pretragu, obimnoj onlajn biblioteci, i na našim platformama za obavljanje revizije (kao što su Deloitte Omnia i Deloitte Levvia). Ti resursi omogućuju veći stepen standardizacije i doslednosti u društvima članovima Deloitte mreže. Deloitte redovno izdaje uputstva našem profesionalnom osoblju i obaveštava o novinama koje treba uvrstiti u procenu rizika i odgovore na rizike kako bi se održao i unapredio kvalitet usluga.

Konsultacije

Razmatranja u vezi sa upravljanjem kvalitetom i upravljanjem rizicima sastavni su deo Deloitte-ovog revizorskog posla i obavljanja angažovanja revizije i usluga uveravanja. Zato Deloitte smatra konsultacije suštinskim procesom saradnje — procesom koji podrazumeva sveobuhvatno ispitivanje i pomaže da se utvrde i formulišu najprikladniji odgovori na složena pitanja. Deloitte je identifikovao okolnosti u kojima su neophodne konsultacije izvan tima na angažovanju sa ciljem da se demonstrira odgovarajući nivo profesionalnog rasuđivanja i primeni profesionalni skepticizam. Deloitte-ove politike o konsultacijama zahtevaju dokumentovanje, razumevanje i primenu zaključaka. Osnovu za efikasan i delotvoran proces konsultacija čine Deloitte-ova ulaganja u resurse — konsultante sa odgovarajućim veštinama i stručnim znanjima. Pored formalnih konsultacija, kad god su im potrebne dodatne informacije ili gledišta, partneri i timovi na angažovanjima podstiču se da potraže pomoć od Deloitte-ovih timova za upravljanje kvalitetom i rizicima ili drugih u organizaciji koji poseduju specijalistička znanja.

Eksterna i interna kontrola kvaliteta

Praćenje kvaliteta angažovanja

Stalna usmerenost na kvalitet je od vrhunskog značaja za brend Deloitte. Od suštinske je važnosti da svako Deloitte-ovo angažovanje bude izvršeno na konzistentan i visokokvalitetan način, u kojem god delu sveta da se obavlja.

Cilj procesa praćenja i poboljšanja jeste da rukovodstvu pruže relevantne, pouzdane i pravovremene informacije o dizajnu, implementaciji i funkcionisanju sistema upravljanja kvalitetom da bi se omogućile odgovarajuće blagovremene mere za otklanjanje identifikovanih nedostataka. Navedeno podrazumeva identifikaciju nedostataka kao i dobre prakse u radu sistema za upravljanje kvalitetom, kao i analizu i ocenu korektivnih mera za podsticanje poboljšanja kvaliteta revizije.

Praćenje sistema upravljanja kvalitetom

Praćenje sistema upravljanja kvalitetom je sastavni deo aktivnosti monitoringa Deloitte-a Srbija a sastoji se od razmatranja relevantnih zahteva standarda ISQM1, kao i ocene dizajna, implementacije i efikasnosti odgovora na rizike u vezi sa kvalitetom identifikovane u društvu.

Ključni elementi praćenja sistema upravljanja kvalitetom obuhvataju:

- Na riziku zasnovan pristup odabiru poslovnih procesa, rizika vezanih za kvalitet i odgovora na rizike za praćenje.
- Obavezna diskusija koja treba da omogući doslednost u oceni nalaza i nedostataka.
- Kontrolori upravljanja kvalitetom i njihovi zamenici, nezavisni u odnosu na Deloitte Srbija, koji omogućuju konzistentnost na globalnom nivou svojim doprinosom i razmenom najbolje prakse u pogledu programa praćenja kvaliteta.
- Identifikacija odgovarajućih resursa (u okviru Deloitte-a Srbija ili drugih zemalja poslovanja Deloitte-a ili Globalne organizacije Deloitte) koji poseduju odgovarajuće iskustvo.

Indikatori kvaliteta revizije (eng. *Audit Quality Indicators* ili skraćeno „AQIs“), u upotrebi zajedno sa drugim alatima za merenje i ocenjivanje, dodatno pomažu Deloitte-u Srbija u izradi i praćenju primene akcionih planova u vezi sa kvalitetom revizije i izveštavanju o napretku na putu održavanja i podizanja kvaliteta revizije.

Praćenje kvaliteta u toku angažovanja

Kontinuirano praćenje kvaliteta usluga Deloitte-a Srbija podrazumeva aktivnu identifikaciju problema tokom samog angažovanja, kako bi se omogućili blagovremena rešenja i primena korektivnih mera u realnom vremenu, što se sve postiže preduzimanjem sledećih aktivnosti:

- Upotrebom i praćenjem rada niza osnovnih dijagnostika, što omogućava partnerima i timovima koji rade na angažovanju, kao i rukovodiocima odgovornim za kvalitet u Deloitte-u Srbija, da kontinuirano prate kvalitet revizije i usluga uveravanja i bez odlaganja preduzimaju potrebne korake.
- Upotrebom programa za konkretne tematske “zdravstvene provere” koje pomažu Deloitte-u Srbija i njegovim rukovodiocima odgovornim za kvalitet da procene napredovanje angažovanja i identifikuju potencijalne problematične oblasti u toku njihovog odvijanja.
- Ocenom ukupnih rezultata koji se prate tokom odvijanja angažovanja kako bi se utvrdilo da li su potrebne dodatna komunikacija i podrška timu na angažovanju u pogledu primene metodologije ili njenih izmena.

Kontrola završenih angažovanja

Ključni elementi kontrole završenih angažovanja su:

- Odabir angažovanja na osnovu rizika i razmatranje svih važnijih industrijskih sektora kojima Deloitte Srbija pruža usluge uz istovremeno razmatranje cikličnog odabira partnera potpisnika izveštaja.
- Obavezna diskusija koja treba da omogući doslednost nalaza i ocena angažovanja koja su predmet kontrole.
- Kontrolori upravljanja kvalitetom i njihovi zamenici, nezavisni u odnosu na Deloitte Srbija, koji omogućuju konzistentnost na globalnom nivou svojim doprinosom i razmenom najbolje prakse u pogledu programa praćenja kvaliteta.
- Identifikacija odgovarajućih resursa (u okviru Deloitte-a Srbija ili drugih zemalja poslovanja Deloitte-a ili Globalne organizacije Deloitte) koji poseduju odgovarajuće iskustvo i poznavanje industrije.

Eksterne kontrole poslovanja

Pored toga što Deloitte Srbija samostalno prati kvalitet revizije, naše poslovanje je predmet eksterne kontrole (redovna kontrola kvaliteta poslovanja na svake tri godine) od strane Komisije za hartije od vrednosti Republike Srbije. Poslednja eksterna kontrola kvaliteta poslovanja tokom 2023. godine obavljena je u skladu sa članom 75 Zakona o reviziji (Sl. glasnik RS br. 73/2019) od 15. januara do 20. februara 2025. godine. Primili smo izveštaj o izvršenoj kontroli kvaliteta poslovanja od 20.02.2025. godine u kojem je navedeno da nisu utvrđeni značajni nedostaci.

Interna kontrola kvaliteta	Eksterna kontrola kvaliteta
Period: 01.06. 2023.g. - 31. 05. 2024.g. Interna revizija Deloitte-a CE izvršena krajem maja 2024.g. Ocena – sistem upravljanja kvalitetom omogućuje ostvarenje ciljeva sistema	Period: 01.01.2023.g. – 31.12. 2023.g. Kontrola izvršena: 15.01.2025.g. - 20.02.2025.g. Izveštaj KHoV od 20.02.2025.g. – nisu utvrđeni značajni nedostaci

Analiza ključnih uzroka i korekcije nedostataka

Kontinuirano unapređivanje je od suštinske važnosti za Deloitte-ovu kulturu kvaliteta i izvrsnosti. Razumevanje zašto dolazi do nedostataka na nivou angažovanja i celokupnog sistema upravljanja kvalitetom od presudnog je značaja za osmišljavanje delotvornih aktivnosti za korekciju nalaza. Kada se otkriju nedostaci na nivou angažovanja i celokupnog sistema upravljanja kvalitetom, bilo internom ili eksternom kontrolom, preduzimaju se mere da se identifikuju neusklađenosti i osmisle i izvrše odgovarajuća korigovanja. Korektivne mere od vitalnog su značaja za kontinuirano unapređenje kvaliteta i izbegavanje sličnih nalaza u budućnosti. Stoga je Deloitte Srbija izradio Plan kvaliteta revizije koji predviđa efikasnu primenu i praćenje ključnih prioriteta kvaliteta revizije.

Nezavisnost, etika, i dodatna obelodanjivanja

Deloitte Srbija: Nezavisnost

Uspostavlja **politike i procedure nezavisnosti** na osnovu Etičkog kodeksa za profesionalne računovođe izdatog od strane Odbora za Međunarodne etičke standarde za računovođe, i tamo gde je to neophodno, na osnovu standarda o nezavisnosti Američke komisije za hartije od vrednosti i berzu i Odbora za nadzor nad računovodstvom javnih kompanija.

Pružna podršku uslugama mreže koje društvo koristi u osmišljavanju, implementaciji i funkcionisanju sistema upravljanja kvalitetom, a to su između ostalog:

Tehnološki resursi: globalni sistemi kako bi se profesionalno osoblje upoznao sa društvom koje je predmet revizije, i, sa druge strane, obezbedila usklađenost sa zahtevima o ličnoj i profesionalnoj nezavisnosti, uključujući finansijske interese, obim usluga i odobrenja za uspostavljanje poslovnog odnosa.

Intelektualni resursi: usvojena politika nezavisnosti, onlajn edukacija, obrasci za potvrdu nezavisnosti, uputstva za monitoring i drugi alati, obrasci, uputstva i smernice.

Ljudski resursi: tehnička stručnost u oblasti nezavisnosti, po potrebi, koja je izvor potencijalnih poboljšanja intelektualnih resursa.

Učestvuje po potrebi u različitim delovima procesa kontrole i korigovanja **sistema za upravljanje kvalitetom** društva.

Podstiče **svest o nezavisnosti** u čitavoj mreži Deloitte putem aktivnog učešća u radnim grupama za nezavisnost i liderstvo, periodične korespondencije, obaveštenja i podsetnika, tehničkih obuka i veb seminara i vebkasta.

Nezavisnost Deloitte-a Srbija

Deloitte Srbija ima odgovore na ciljeve i rizike u vezi sa kvalitetom jer se oni odnose i na relevantne etičke zahteve u vezi sa nezavisnošću. Ti odgovori obuhvataju politike i procedure koje se temelje na Deloitte-ovoj globalnoj politici nezavisnosti, ali se po potrebi proširuju i dopunjuju kako bi odražavale lokalne ili regionalne zahteve ukoliko su oni restriktivniji od Deloitte-ovih globalnih politika. Rukovodstvo Deloitte-a Srbija naglašava značaj usklađenosti sa politikama i procedurama nezavisnosti i standardima o upravljanju kvalitetom kreiranjem odgovarajuće atmosfere i kulture i ugradnjom nezavisnosti i njene važnosti u profesionalne vrednosti i kulturu Deloitte-a Srbija. Usvojene su strategije i procedure za saopštavanje značaja nezavisnosti partnerima, ostalom profesionalnom osoblju i administrativnom osoblju, kojima se naglašava odgovornost svakog pojedinca za razumevanje i

ispunjavanje zahteva u vezi sa nezavisnosti. Direktor odgovoran za nezavisnost dužan je da nadgleda pitanja nezavisnosti u Deloitte-u Srbija, uključujući kreiranje, implementaciju, funkcionisanje, praćenje i kontrolu i održavanje sistema za upravljanje kvalitetom u delu koji se odnosi na nezavisnost.

U sastavu sistema za upravljanje kvalitetom, Deloitte Srbija ima sledeće:

- Uspostavljene odgovore na rizike po kvalitet identifikovane za ključna pitanja nezavisnosti;
- Odgovarajuće redovne aktivnosti praćenja ključnih oblasti i pitanja nezavisnosti; i
- Uspostavljeno adekvatno upravljanje nezavisnošću.

Ključne oblasti i pitanja nezavisnosti obuhvataju:

- Klijente, angažovanja i poslovne odnose, uz primenu alata za usklađenost poslovnih procesa sa zahtevima o nezavisnosti, uključujući Deloitte-ov sistem pretrage pravnih lica i usklađenosti („DESC“) i aplikaciju za praćenje zahteva za usluge („SRM“);
- Finansijske odnose društva i lične finansijske odnose i interese zaposlenih, uz upotrebu Globalnog sistema za monitoring nezavisnosti („GIMS“);
- Radne i druge odnose;
- Potvrde nezavisnosti;
- Konsultacije o nezavisnosti;
- Politike nezavisnosti, saopštenja i program za edukaciju o nezavisnosti;
- Kršenje pravila i zahteva nezavisnosti;
- Disciplinske mere za nepoštovanje važećih zahteva u vezi sa nezavisnosti.

DESC

Sistem pretrage pravnih lica i usklađenosti

Globalna baza podataka za pretraživanje, koja sadrži informacije o konkretnim pravnim licima od značaja za utvrđivanje ličnih i profesionalnih ograničenja nezavisnosti

SRM

Aplikacija za praćenje zahteva za usluge

Aplikacija integrisana sa sistemom DESC koja omogućuje standardni tok poslovnih procesa pri podnošenju i preliminarnom odobravanju zahteva za pružanje usluga klijentima

GIMS

Globalni sistem za monitoring nezavisnosti

Aplikacija koja sadrži podatke o finansijskim odnosima sa relevantnim pokazateljima usklađenosti sa zahtevima o nezavisnosti revizora

Interna kontrola usklađenosti sa politikama i zahtevima o nezavisnosti, sprovedena je tokom godine, o čemu je izdat izveštaj do kraja decembra 2024. godine.

Zahtevi za partnere i profesionalno osoblje u vezi sa dužinom saradnje sa klijentima

Deloitte Srbija ima usvojene politike i procedure koje zahtevaju rotaciju ključnih revizorskih partnera i profesionalnog osoblja – članova revizorskog tima. Ti zahtevi se razlikuju za reviziju javnih društava definisanih Zakonom o tržištu kapitala Republike Srbije („javna društva“) i reviziju klijenata društava od javnog interesa u skladu sa Zakonom o reviziji i („društva od javnog interesa“). Licencirani ovlašćeni revizor, potpisnik revizorskog izveštaja odgovoran za obavljanje zakonske revizije kod obveznika revizije koji je javno društvo ne može obavljati tu ulogu duže od pet uzastopnih godina (tri uzastopne godine u slučaju investicionih i dobrovoljnih penzijskih fondova) u svojstvu ključnog revizorskog partnera. Ključni revizorski partner može ponovo da obavlja reviziju kod istog javnog društva tek po isteku perioda od pet godina nakon pružanja poslednje usluge revizije tom klijentu. U slučaju društava od javnog interesa (sva druga pravna lica klasifikovana kao velika u skladu sa Zakonom o računovodstvu Republike Srbije i proglašena za društva od javnog interesa od strane Vlade), licencirani ovlašćeni revizor, potpisnik revizorskog izveštaja odgovoran za obavljanje zakonske revizije ne može obavljati tu ulogu duže od šest uzastopnih godina u svojstvu ključnog revizorskog partnera. Ključni revizorski partner može ponovo da obavlja reviziju kod istog društva od javnog interesa tek po isteku perioda od tri godine od datuma potpisivanja poslednjeg revizorskog izveštaja za tog obveznika. Tokom tzv. perioda “hlađenja” od pet godina, odnosno tri godine, ključni revizorski partner ne može učestvovati u reviziji subjekta, kontroli kvaliteta revizorskog angažovanja, ne može davati konsultacije timu revizora kao ni klijentu revizije u vezi sa tehničkim ili pitanjima specifičnim za delatnost klijenta, transakcijama ili događajima, niti na bilo koji drugi način neposredno uticati na ishod zakonske revizije.

Dok je prvenstvena odgovornost ključnih revizorskih partnera da obezbede poštovanje zahteva o rotaciji, Deloitte Srbija primenjuje proces praćenja koji, između ostalog, podrazumeva analizu portfelja klijenata i praćenje pojedinaca koji se u različitim ulogama dodeljuju angažovanjima zakonske revizije uz razmatranje njihovih kompetencija, sposobnosti, obima radnih zadataka i dostupnosti revizora angažovanih u zakonskim revizijama kako bi im se omogućilo da pravilno ispunjavaju svoje odgovornosti kao ključni revizorski partneri.

Etika

Od svih zaposlenih u Deloitte-u očekuje se ponašanje u skladu sa visokim etičkim standardima i integritetom, kako je definisano u Kodeksu ponašanja Deloitte-a CE („Kodeks ponašanja“). Kodeks propisuje poštovanje i posvećenost zaposlenih etičkim standardima i istovremeno opisuje i

objašnjava odgovornosti svakog pojedinca prema klijentima, saradnicima i društvu u celini.

Pored Kodeksa ponašanja, drugi ključni elementi Deloitte-ovog etičkog programa obuhvataju politike, program edukacija i saopštenja i uspostavljene kanale za prijavu koje podupiru definisani protokoli za upravljanje incidentima. U cilju kontinuiranog unapređenja obavljaju se redovne analize programa i prikupljaju povratne informacije od Deloitte-ovog osoblja putem godišnje ankete o etičkim pitanjima.

U Deloitte-u Srbija etikom rukovodi Direktor za etička pitanja, koji je iskusan partner sa direktnim pristupom izvršnom direktoru i organu uprave. Direktor za etička pitanja kontinuirano prati rizik i promoviše poštovanje Kodeksa ponašanja.

Deloitte Srbija ima uspostavljene politike i procedure koje se naslanjaju na globalne politike i osmišljene su tako da pruže razumno uveravanje da profesionalno osoblje ispunjava relevantne etičke zahteve.

Etički zahtevi za usluge revizije i usluge uveravanja koje pruža Deloitte Srbija u skladu su sa zahtevima Zakona o reviziji Republike Srbije i drugih propisa koji regulišu revizorsku struku. Deloitte Srbija pridržava se i Deloitte-ovih politika i procedura koje su usklađene sa zahtevima i smernicama definisanim u Etičkom kodeksu za profesionalne računovođe izdatom od strane Odbora za Međunarodne etičke standarde za računovođe, tela u sastavu Međunarodne federacije računovođa („IFAC“). Kada su zahtevi Republike Srbije restriktivniji od Deloitte-ovih globalnih politika i procedura, Deloitte Srbija pridržava se važećih republičkih zahteva.

Deloitte Srbija reafirmiše svoju posvećenost etici i integritetu kroz upotrebu komunikacionih alata, programa edukacije, procesa usklađivanja sa propisima i standardima, i sistema ocenjivanja koji su obavezni za sve zaposlene. Programi edukacije obuhvataju namenske sadržaje za prijem i uvođenje novozaposlenih u posao, unapređenje rukovodilaca, za prihvatanje poslovnih partnera, nezavisnih ugovarača i programe za obnavljanje znanja na svake dve godine. Skorašnji kursevi bavili su se temama kao što su priznavanje sopstvenih grešaka, uloga aktivnog posmatrača, lični odnosi na radnom mestu, poštovanje, integritet i profesionalizam na društvenim medijima i etičko učenje. Svi kursevi sadrže potvrdu zaposlenih da su upoznati sa tim da svoje odgovore na pitanja ne treba da pokazuju drugima, odnosno da krše Kodeks ponašanja ako to učine. Takođe, Deloitte Srbija sprovodi kontrolu etičkog ponašanja visokog rukovodstva i zahteva od svih partnera, ostalog profesionalnog osoblja i svih zaposlenih da jednom godišnje potvrde sa su pročitali i razumeli Kodeks ponašanja, kao i da razumeju da su odgovorni za potpuno poštovanje Kodeksa.

Deloitte-ova etika

Deloitte insistira na poslovanju čije su odlike poštenje, prepoznatljiv kvalitet i visoki standardi profesionalnog ponašanja.

Kodeks ponašanja definiše etička nastojanja Deloitte-a kao mreže i očekivanja od Deloitte-ovih zaposlenih obezbeđujući snažno utemeljenje u etičkim principima. Osnove etičkog programa mreže sastoje se od sledećih elemenata:

Prilozi

Prilog A | Društva za reviziju iz država članica EU i EEP

Obelodanjivanje u skladu sa članom 24, stav 3, tačka 2) Zakona o reviziji Republike Srbije

Zakon o reviziji Republike Srbije (član 24, stav 3, tačka 2), podtačke (2) i (3)): kada je društvo za reviziju član mreže potrebno je da se obelodane sledeći podaci: (2) naziv svakog društva za reviziju koje je član mreže, (3) nazive država u kojima društvo za reviziju koje je član mreže ima dozvolu ili je registrovano za obavljanje revizije ili ima registrovano sedište, glavnu upravu ili glavno mesto poslovanja.

Država članica EU/EEP	Naziv društva za reviziju koje obavlja statutarne revizije u državi članici
Austrija	Deloitte Audit Wirtschaftsprüfungs GmbH
	Deloitte Niederösterreich Wirtschaftsprüfungs GmbH
	Deloitte Oberösterreich Wirtschaftsprüfungs GmbH
	Deloitte Salzburg Wirtschaftsprüfungs GmbH
	Deloitte Tirol Wirtschaftsprüfungs GmbH
	Deloitte Wirtschaftsprüfung Styria GmbH
Belgija	Deloitte Bedrijfsrevisoren/Réviseurs d'Entreprises BV/SRL
Bugarska	Deloitte Audit OOD
Hrvatska	Deloitte d.o.o. za usluge revizije
Kipar	Deloitte Limited
Republika Češka	Deloitte Audit s.r.o.
	Deloitte Assurance s.r.o.
Danska	Deloitte Statsautoriseret Revisionspartnerselskab
Estonija	AS Deloitte Audit Eesti
Finska	Deloitte Oy
Francuska	Deloitte & Associés
	Deloitte Marque & Gendrot
	Deloitte Audit Holding
	BEAS
	Constantin Associés
	Pierre-Henri Scacchi et Associés
	Revi Conseil
Nemačka	Deloitte GmbH Wirtschaftsprüfungsgesellschaft
	Deutsche Baurevision GmbH Wirtschaftsprüfungsgesellschaft
	SüdTreu Süddeutsche Treuhand GmbH Wirtschaftsprüfungsgesellschaft
Grčka	Deloitte Certified Public Accountants S.A.
Mađarska	Deloitte Könyvvizsgáló és Tanácsadó Kft.
Island	Deloitte ehf.
Irska	Deloitte Ireland LLP

Država članica EU/EEP	Naziv društva za reviziju koje obavlja statutarne revizije u državi članici
Italija	Deloitte & Touche S.p.A.
Letonija	Deloitte Audits Latvia SIA
Lihtenštajn	Deloitte (Liechtenstein) AG
Litvanija	Deloitte Lietuva UAB
Luksemburg	Deloitte Audit
Malta	Deloitte Audit Limited
Holandija	Deloitte Accountants B.V.
Norway	Deloitte AS
Poljska	Deloitte Audyt spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółka komandytowa
	Deloitte Audyt spółka z ograniczoną odpowiedzialnością
	Deloitte Assurance Polska spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółka komandytowa
	Deloitte Assurance Polska spółka z ograniczoną odpowiedzialnością
Portugal	Deloitte & Associados, SROC S.A.
Rumunija	Deloitte Audit SRL
Slovačka	Deloitte Audit s.r.o.
Slovenija	Deloitte Revizija d.o.o.
Španija	Deloitte Auditores, S.L.
Švedska	Deloitte AB

Obelodanjivanje u skladu sa članom 24, stav 3, tačka 2), podtačka (4) Zakona o reviziji Republike Srbije

Zakon o reviziji Republike Srbije (član 24, stav 3, tačka 2), podtačka (4)): kada je društvo za reviziju član mreže potrebno je da se obelodane sledeći podaci: (4) ukupan prihod koji ostvare društva za reviziju koja su članovi mreže a koji je rezultat zakonske revizije godišnjih i konsolidovanih finansijskih izveštaja;

Ukupan prihod koji su ostvarila društva za reviziju koja su članovi mreže a koji je rezultat zakonske revizije godišnjih i konsolidovanih finansijskih izveštaja iznosi: 1,9 milijardi evra.⁷

⁷ Navedeni iznos predstavlja procenu utvrđenu na osnovu uloženog napora da se prikupe ovi podaci. Određena društva za reviziju članovi Deloitte-a registrovana za obavljanje zakonskih revizija u Državama članicama EU/EEP pružaju i druge usluge revizije, uveravanja, i usluge koje nisu povezane sa revizijom. Iako se Deloitte trudio da prikupi podatke o prometu/prihodu od usluga statutarne revizije za svako društvo člana Deloitte -a u EU/EEP, u nekim slučajevima je u ovim prihodima ostao uključen i prihod od ostalih usluga. Prikazani iznosi odnose se na stanje na dan 31. maj 2024. godine, osim malog broja slučajeva gde društvo za reviziju – član Deloitte-a ima drugačiju poslovnu godinu ili nije završilo izveštavanje za navedeni period. U tim slučajevima, uzeti su podaci za relevantnu poslovnu tj. finansijsku godinu ili prethodnu poslovnu godinu. Ako se u Državi članici koristi valuta koja nije evro, iznos u evrima preračunat je primenom prosečnog deviznog kursa za period 1. juna 2023. godine do 31. maja 2024. godine.

Prilog B | Finansijske informacije

Obelodanjivanje u skladu sa članom 24, stav 3, tačka 11), podtačke (1-4) Zakona o reviziji Republike Srbije

Društvo Deloitte Srbija je u 2024. godini ostvarilo ukupan prihod od **451.820.865,00 dinara**, čija je struktura po vrstama pruženih usluga data u sledećoj tabeli:

Prihodi	RSD
Zakonske revizije kod društava od javnog interesa i društava koja pripadaju grupi čije je matično društvo od javnog interesa	192.997.758,00
Zakonske revizije kod društava koja nisu društva od javnog interesa	116.816.514,00
Dodatne usluge iz člana 43. zakona kod subjekata revizije koji su bili predmet revizije koja je obavezna u skladu sa zakonom – dodatne usluge kod revizorskih klijenata obveznika zakonske revizije	24.960.619,00
Dodatne usluge iz člana 43. zakona kod ostalih subjekata revizije – dodatne usluge kod revizorskih klijenata koji nisu obveznici zakonske revizije	117.045.974,00
Ukupno	451.820.865,00

Prilog C | Društva od javnog interesa

Obelodanjivanje u skladu sa članom 24, stav 3, tačka 6) Zakona o reviziji Republike Srbije

Društva od javnog interesa kojima je Društvo za reviziju Deloitte d.o.o. Beograd izvršilo zakonsku reviziju finansijskih izveštaja u toku poslovne godine 2024:

Naziv	Datum završetka poslovne godine
14. oktobar d.o.o. Kruševac	31/12/2023
Amicus SRB d.o.o. Beograd	31/12/2023
AWT International d.o.o. Beograd	31/12/2023
Belgrade Airport d.o.o. Beograd	31/12/2023
Bizlink Technology d.o.o. Prokuplje	31/12/2023
BKS Leasing d.o.o. Beograd	31/12/2023
Coral SRB d.o.o. Beograd	31/12/2023
DUFYRY d.o.o. Beograd	31/12/2023
eFront d.o.o. Beograd	31/12/2023
Elektromontaža d.o.o. Kraljevo	31/12/2023
Energotehnika-Južna Bačka d.o.o. Novi Sad	31/12/2023
Essex Furukawa Magnet Wire Balkan d.o.o. Zrenjanin	31/12/2023
Euro Motus d.o.o. Beograd	31/12/2023
Eurotay d.o.o. Adrani	31/12/2023
Farmalogist d.o.o. Beograd	31/12/2023
G4S Secure Solutions, društvo za privatno obezbeđenje d.o.o. Beograd	31/12/2023
GEN - I d.o.o. Beograd	31/12/2023
Grupa Univerexport Backa a.d. Bačka Palanka	31/12/2023
H&M Hennes & Mauritz d.o.o. Beograd	30/11/2023
Heineken Srbija d.o.o. Zaječar	31/12/2023
Jinshan Construction d.o.o. Bor	31/12/2023
Kyungshin Cable Europe d.o.o. Smederevska Palanka	31/12/2023
Leoni Wiring Systems Southeast d.o.o. Prokuplje	31/12/2023
Livnica Kikinda automobilska industrija d.o.o. Kikinda	31/12/2023

Naziv	Datum završetka poslovne godine
Magna Seating d.o.o. Odžaci	31/12/2023
Merck d.o.o. Beograd	31/12/2023
Microsoft Software d.o.o. Beograd	31/12/2023
Milenijum osiguranje a.d.o. Beograd	31/12/2023
Mint Automotive Europe d.o.o. Loznica	31/12/2023
MOL Serbia d.o.o. Beograd	31/12/2023
Moravacem d.o.o. Popovac	31/12/2023
Nectar d.o.o. Bačka Palanka	31/12/2023
Procter and Gamble d.o.o. Beograd	31/12/2023
Raiffeisen banka a.d. Beograd	31/12/2023
Raiffeisen Future a.d. Beograd	31/12/2023
Raiffeisen Invest a.d. Beograd	31/12/2023
Raiffeisen Leasing d.o.o. Beograd	31/12/2023
Sava neživotno osiguranje a.d.o. Beograd	31/12/2023
Sava životno osiguranje a.d.o. Beograd	31/12/2023
Silbo d.o.o. Beograd	31/12/2023
Streit Nova d.o.o. Stara Pazova	31/12/2023
Tigar Tyres d.o.o. Pirot	31/12/2023
Triglav Osiguranje a.d.o. Beograd	31/12/2023
TTTech Auto grupa d.o.o. Novi Sad	31/12/2023
Univerexport Export-Import d.o.o. Novi Sad	31/12/2023
Vetroelektrane Balkana d.o.o. Beograd	31/12/2023
Wienerberger d.o.o. Kanjiža	31/12/2023
Yazaki Srbija d.o.o. Šabac	31/03/2023
Yokohama TWS Serbia d.o.o. Ruma	31/12/2023
Zoppas Industries Serb d.o.o. Kikinda	31/12/2023

Deloitte.

Deloitte Central Europe je regionalna organizacija pravnih lica organizovanih pod okriljem Deloitte Central Europe Holdings Limited, firme članice Deloitte Touche Tohmatsu Limited, registrovane u Centralnoj Evropi. Usluge pružaju zavisna i pridružena preduzeća, kao i društva povezana sa Deloitte Central Europe Holdings Limited, koja predstavljaju zasebne i samostalne pravne subjekte. Zavisna i pridružena preduzeća Deloitte Central Europe Holdings Limited su među vodećim kompanijama koje pružaju usluge u 19 zemalja centralne Evrope, sa 46 kancelarija i više od 13000 stručnjaka.

U Republici Srbiji usluge pružaju društva Deloitte Advisory d.o.o. Beograd i Deloitte d.o.o. Beograd (u daljem tekstu zajedno: „Deloitte Srbija“) koji su članovi Deloitte Central Europe Holdings Limited. Deloitte Srbija je jedna od vodećih kompanija za pružanje profesionalnih usluga iz oblasti revizije, poreskog, poslovnog, finansijskog i konsaltinga u upravljanju rizicima u Srbiji, sa preko 250 stručnjaka iz zemlje i inostranstva.

Ova poslovna komunikacija sadrži isključivo opšte informacije i u skladu s tim, nijedno društvo član globalne mreže DTTL, ili neko od njegovih povezanih lica, ne pruža profesionalne savete ili usluge, putem ove publikacije. Pre donošenja bilo koje odluke ili preduzimanja bilo kakvih radnji koje mogu uticati na vaše finansije ili posao, treba da konsultujete kvalifikovanog stručnog savetnika.

U ovom saopštenju ne daju se izjave i garancije (izričite ili podrazumevane) u pogledu tačnosti ili potpunosti informacija i DTTL, njegova društva članovi, povezana lica, zaposleni ili agenti neće biti odgovorni za štetu koju eventualno pretrpi bilo koje lice direktno ili indirektno korišćenjem informacija iz ove publikacije. DTTL i njegova društva članovi predstavljaju pravno zasebne i samostalne entitete.

© 2025. Za informacije, kontaktirajte Deloitte Srbija.

© 2025. Za informacije, kontaktirajte Deloitte Central Europe.